

VERDiER

INFORMASJONSBLAD FRA SPAREBANKEN ØST – DEN PERSONLIGE BANKEN

Førstehjemslån:
**Hvordan du
kjøper din
første bolig**

Fevang:
**Familie,
kjøtt og
eiendom**

Nøstetangen:
**Hokksunds
nye turist-
attraksjon**

MASUD GHARAHKHANI:

**Et hjerte som
banker for
demokratiet**

SPAREBANKEN ØST
PRESENTERER:

**GRATIS
JULEKONSERT
MED KNUT
ANDERS SØRUM**

SPAREBANKEN ØST

Vi er her for deg!

Sparebanken Øst har 30 kontorer på det sentrale Østlandsområdet. Vi er en bank som skal være relevant både for privat- og bedriftskunder.

Som kunder hos oss, skal dere få den hjelpen og servicen dere har behov for. Enten fysisk på et av våre kontorer, eller i en av våre mange digitale kanaler.

I svært turbulente tider som nå, med høye strømpriser, økte matvarepriser, økende rente og høye drivstoffkostnader, må du ha kontroll over økonomien din. Da er vi her for deg! Ta kontakt med en av våre kunderådgivere eller vårt kundesenter for å få tips og hjelp til hvordan du best kan få kontroll over egen økonomi.

Som en lokal sparebank, er en av oppgavene våre å være synlige og til stede i lokalmarkedet. Vi er den personlige banken som bidrar til næringsutvikling, gleder lokalsamfunnet med midler til aktiviteter for barn og ungdom og som bryr oss om kundene våre.

Sparebanken Øst har betjent kunder og lokalsamfunnet i 179 år som en selvstendig og frittstående sparebank. Det har vi tenkt å fortsette med. Den jobben tar vi på alvor, og det betyr at vi bryr oss om dere i både roligere og tøffere perioder.

Pål Strand

Pål Strand
adm. direktør
Sparebanken Øst

INNHOOLD:

03 Region Vestfold

Vi er stolte av alle våre 30 lokalkontorer. I denne utgaven får du møte gjengen fra kontorene i Sande og Svelvik.

04 Nøstetangen

Utgangspunktet var og skal fortsatt være glasskunst, men nå blir Nøstetangen et senter med enda bredere appell.

06 Førstehjemslån

Det er vel ingen vi har så lyst å hjelpe som førstegangskjøpere! Slik kommer du deg inn på boligmarkedet.

08 Smart boligkjøp

Vi kjøper ofte bolig med følelser, men det må også være en rasjonell beslutning. Hvordan? Få smarte tips her.

09 Kultur og idrett

Hva kommer egentlig ut av alle gave-midlene vi deler ut til kultur og idrett? Her er noen tilbakemeldinger.

10 Bli bedre kjent med Fevang

Familiebedriften Fevang har alltid mange baller i luften. Nå er de i gang med et spennende boligprosjekt i "Desiliteren" i Drammen.

12 Rådgivning i banken

Tenk på en årlig rådgiversamtale med banken som den årlige servicen på bilen, tipser Kristian Haaland.

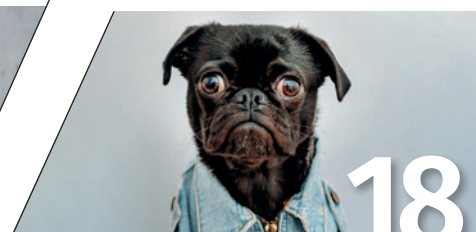
14 En bærekraftig utvikling

Det er mange måter å jobbe med bærekraft på. Les mer om hva Sparebanken Øst gjør for å ta sin del av ansvaret for fremtiden.

16 Stortingspresidenten

Vi har drukket kaffe med Masud Gharakhani som snakker om demokrati, frivillighet, oppvekst og jobben som stortingspresident.

18 BankID-forvirret?

Forvirret over hva som er forskjellen på BankID på mobil, BankID-appen og kodebrikke? Her er en oversikt!

Fra venstre: Bente Thoen Pettersen, rådgiver, Liv Jorun Paw-Bolås, rådgiver, Anette Furunes Green, avdelingsbanksjef og Ingun Helgerud, rådgiver.

SPAREBANKEN ØST REGION VESTFOLD: Rådgivning for alle livsfaser

Noe av det beste med å jobbe i en lokalbank, er å få følge mennesker gjennom alle livets hendelser – og å møte dem på gaten og få et smil!

Det er en glad og kompetent gjeng som møter oss når vi kommer inn på kontoret i Svelvik. Vi er her for å treffe menneskene i bankens Vestfoldavdeling. Det skjenkes kaffe, og vi benker oss rundt et koselig pausebord.

POPULÆR SATSNING I SVELVIK

I Svelvik bor det omlag 7000 innbyggere. Er det nok mennesker til drive en lokalbank, tro?

Ja da!

– Jeg husker godt den iskalde januardagen vi åpnet avdelingskontoret, forteller rådgiver Ingun Helgerud.

Svelvik sto uten lokalbank, og Sparebanken Øst gjorde en spørreundersøkelse for å finne ut om det var interesse for å åpne et avdelingsbank-

kontor. Responsen var overveldende positiv. Så da var det å rigge seg til og få organisert et kontor som kunne gi banktjenester og rådgivning til sveltvingene. Kontoret åpnet i 2014.

– Det ble en skikkelig suksesshistorie! Det var de gode erfaringene fra Svelvik som gjorde at vi senere åpnet kontorer også i Sande, Holmestrand og Sætre, for å nevne noen, smiler Helgerud.

FIN NATURLIG VEKST I VESTFOLD

Både Svelvik- og Sandekontoret inngår i region Vestfold, hvor Anette Furunes Green er avdelingsbanksjef. Hun forteller at hele regionen har hatt en fin naturlig vekst de siste årene.

– Både næringslivet og privatpersoner er flinke til å bruke oss. Vi hjelper med alt fra refinansi-

ering til førstehjemslån. Det er tydelig at folk i alle aldre setter pris på å kunne møte en rådgiver ansikt til ansikt. Som utfordrer er fysisk tilstedeværelse og personlig oppfølging av høy verdi for oss, og vi ser at kundene setter pris på at vi er her.

Hvordan er det å lede region Vestfold?

– Jeg må si at det er lett på den måten at vi har et godt miljø og flinke kolleger med lang fartstid. Ingun har vært her i 36 år og Bente i 17 år, forteller Green. Fra de ansatte er det bare godord å høre.

– Her trives jeg, smiler rådgiver Bente Thoen Pettersen. Vi treffer kunder i alle faser i livet. Fra bryllup og barnefødsler til mindre hyggelige ting som samlivsbrudd og dødsfall. Det fine med å være så lokale, er at vi får følge mennesker over tid. Vi blir kjent med dem og lærer hva som er viktig for den enkelte. Jeg opplever noen ganger at fornøyde stamkunder hilser og smiler til meg på gaten. Det føles bra.

– Jeg har hatt et kundeforhold til denne banken siden jeg var barn. Da blir det jo noe ekstra, sier hittil nyeste ansatte, Liv Jorun Paw-Bolås, før de fire kollegene stilles opp for gruppebilde. Og innen dette bladet går i trykken, er de faktisk fem: enda en rådgiver er på vei inn i Sparebanken Øst region Vestfold for å hjelpe lokale kunder. Enda mer naturlig vekst. ■

Nøstetangen har et engasjert styre, her representert ved Rolf Andersen, Marianne Werp og Bente Gustavson.

Nå oppgraderes den historiske glassgården ved det som må kunne kalles Hokksunds fineste parkområde.

Med et budsjett på 8 millioner kroner skal Nøstetangen Senter pusse opp utstillings-lokalene og åpne kafé med uteservering. Spare-banken Øst bidrar med 3,5 millioner i potten.

– Midlene fra banken er helt avgjørende for at vi kan realisere dette, sier styremedlem Bente Gustavson.

SATSER PÅ ÅPNING I JANUAR 2023

Nøstetangen Senter består av glassblåserverk-sted, museum og galleri. Snart åpner en etter-lengtet kafé. Skjenkebevillingen er allerede i orden, og det hintes om at også en museums-butikk er påtenkt.

Når regner dere med å være ferdige?

– Vi håper å kunne åpne hovedbygget igjen utpå nyåret, sier Gustavson.

Det er mye som skal på plass før senteret er klart for gjester. Høsten 2022 er den ærverdige Sorenskrivergården regelrett en byggeplass. Det skal legges gulv, males og møbleres. Fore-løpig står det meste av den dyrebare kunsten nedpakket.

Nøstetangens venner har over 140 medlem-mer, og dermed plenty med hjelpende hender som sørger for å holde høyt tempo gjennom

Her blir glasskunst til! Stallen på Nøstetangen er åpen for publikum, så her er de vant til å produsere kunst med publikum til stede.

Hokksunds nye turistattraksjon

vinteren. Dette prosjektet snakker direkte til hjertet hos mange eikerværinger.

MYE Å GLEDE SEG TIL

– Vi ønsker å få folk til å stoppe her på vei til Blaafarveværket. Vi ligger jo naturlig på veien enten man kommer fra Oslo, Drammen eller Kongsberg, sier styremedlem Rolf Andersen, som også lover livemusikk til uteserveringen våren 2023.

Han er nemlig musiker, med et stort nettverk i musikkmiljøet.

– Tenk så fint det blir å komme hit en lørdag for-

middag, overvære en konsert, se på glasskunst, gå en runde i parken og unne seg en bedre lunsj! sier Gustavson.

BRUKSKUNST ER LITT SOM BUNAD

I den gamle stallen møter vi glassblåsermester Daniel Erlandsson. Han har sitt daglige virke her. Innnetemperaturen tilsier t-skjorte som arbeidsantrekk. Det glitrer i glasskunst, og det lyser fra ovnen der hvor glass smeltes om til - ja - hva lages egentlig her?

– Her lager vi hovedsakelig brukskunst. Mye smått, som ulike drikkeglass, men også noen større ting, forteller Erlandsson.

Det er han som har designet produktene vi ser rundt oss. Forseggjorte vinglass og dramme-glass i alle tenkelige farger dominerer.

– Det hender at folk forteller meg at de har Nøstetangen-glass hjemme som bare står til pynt. Men man kan ikke være så redd for å ødelegge dem, dette er kunst som skal brukes. Altså brukskunst. Tenk på det som en bunad! Noe ekstra fint som du tar frem på spesielle dager, smiler kunstneren.

Vil du se glasskunst bli til? Det kan du! Sjekk nostetangenglass.no for mer informasjon. ■

Visste du at du kan leie lokaler på Nøstetangen?

De har lokaler for opptil 50 personer, samt et velutstyrt kjøkken til disposisjon. Nøstetangen Senter drives på dugnad. I styret sitter Håvard Lind (styreleder), Marianne Werp, Rolf Andersen, Morten Lauvbu, Bernt-Egil Tafjord (kommune-representant), Bente Gustavson og Eva Nordby.

Vil du søke om midler til ditt prosjekt?

Sjekk om Spire kan være noe for deg. Søknadsfristen er 1. november. Du finner mer informasjon på oest.no/gaver.

Førstehjemslån

– Det er vel ingen vi har mer lyst til å hjelpe enn førstegangsetablererne, sier avdelingsbanksjef Anette Furunes Green. Her er tipsene til hvordan du får kjøpt din første bolig.

Det er ikke bare bare å komme seg inn på boligmarkedet. Med egenkapitalkrav på 15 % og høye boligpriser skal det litt til å få kjøpt sitt første hjem. I tillegg skal du kunne tåle en 5 % renteøkning. Likevel lever boligdrømmen, og det skal den få gjøre!

– Hus eller leilighet er den viktigste investeringen i livet for mange av oss. Hvis banken kan følge deg på veien mot å realisere drømmen, er ingenting hyggeligere enn det, smiler Green.

LURT Å SNAKKE MED EN RÅDGIVER

Ifølge Norges Eiendomsmeidlerforbund er den norske gjennomsnittsalderen for førstegangskjøpere 27,9 år. Det tar nemlig litt tid før man er klar for å ta steget ut av leiemarkedet.

Så hva bør man gjøre når man finner den perfekte leiligheten til salgs?

– Det første jeg vil anbefale, er å kontakte banken, sier Green. Sammen avklarer vi om du har det som skal til for å kjøpe, eller hva du kan gjøre for å komme i posisjon til å få et boliglån.

Hvor mye vet den typiske 28-åringen når hen kommer til dere og ønsker et boliglån?

– Det varierer veldig! Noen har hatt planen klar siden de var 16, og har jobbet og spart opp penger. Andre trenger kanskje hjelp til å få satt opp en spareplan.

Sparebanken Øst har blant annet utviklet et budsjettverktøy som kan være nyttig for å se hva ting faktisk koster. Dette er gull verdt for å få nødvendig oversikt over sin egen økonomi.

GRUNNKRAVENE FOR Å FÅ BOLIGLÅN

Det stilles noen grunnleggende krav før du får ta opp et boliglån. For det første trenger du 15 % av kjøpesummen som egenkapital. Det betyr at hvis du skal kjøpe en bolig til 3 millioner, må du betale 15 %, altså 450 000 kroner, selv. Du må også ha penger til å dekke omkostninger og eventuell fellesgjeld.

Videre må du ha nok inntekt. Hovedregelen er at du ikke får låne mer enn 5 ganger årsinntekten din. Tjener du 500 000 kroner betyr det et maks lån på 2 500 000. Hvis du har annen gjeld, for eksempel studielån, kan det maksimale lånebeløpet bli tilsvarende redusert. Husk at også kredittkort påvirker gjeldsgraden din.

– Tenk deg om før du makser lånebeløpet. Du må kanskje ikke kjøpe det dyreste du kan, er rådet fra Green, som er en erfaren rådgiver innen boliglån.

FØRSTEHJEMSLÅN OG GRØNT FØRSTEHJEMSLÅN

Førstegangskjøpere er en attraktiv kundegruppe for banken. Derfor tilbyr vi ekstra gode betingelser for deg som skal kjøpe leilighet eller hus for første gang.

Førstehjemslån gir deg bedre renter enn ordinære boliglån, og er aktuelt for alle som skal kjøpe sin første bolig - uansett alder.

Hvis du kjøper en energieffektiv bolig kan du være aktuell for vårt grønne førstehjemslån, som gir absolutt laveste boliglånsrente. For å få grønt førstehjemslån, må boligen være enten svanemerket, BREEM-sertifisert eller ha energimerking A eller B. På denne måten kan vi bidra til et bedre miljø, samtidig som vi

gjør økonomien din litt lettere. Dette kan du lese mer om på nettsidene våre.

SLIK KAN FORELDRE HJELPE BARN MED BOLIGKJØP

Vil du bidra til at ungdommen din får en stabil livssituasjon med egen bolig? Det er flere måter å hjelpe barn eller barnebarn å komme seg inn på boligmarkedet. Du kan stille som kausjonist, bidra med en pengegave til egenkapital, gå inn som medeier eller gi forskudd på arv.

– Ta gjerne kontakt med rådgiveren din i banken for å høre mer om mulighetene, sier Green. ■

- Gode betingelser på våre førstehjemslån
- Svært god rente
- Ingen aldersbegrensning
- Mulighet til å søke om lån helt opp til 85 % av boligens verdi
- Nedbetalingstid inntil 30 år
- Mulighet for opplåning (refinansiering)
- Enda bedre rente hvis boligen innfrir kravene til grønt førstehjemslån

– Hovedregelen er at du ikke får låne mer enn 5 ganger årsinntekten din.

Anette Furunes Green, avdelingsbanksjef i Sparebanken Øst

Smarte tips ved kjøp av bolig

– Vårt viktigste tips til de som skal kjøpe bolig, er gode forberedelser. Det sier administrerende direktør Frode L. Nyhus i Dialog Eiendomsmegling.

Når man skal ta et av sine livs viktigste valg, er det veldig viktig å ha tenkt nøye gjennom både økonomi og bolig-behov. Boligkjøp er ofte preget av følelser. Utfordringen er at beslutningen skal være rasjonell. Her har vi samlet noen gode tips til deg som vurderer å kjøpe bolig.

Gjør deg grundig kjent med boligen. Les alle dokumenter som salgsopp-gave og takst nøye før du går på visning. Et av de viktigste dokumentene er selgers egenerklæringskjema. Her fremkommer hva selger vet om kritiske forhold knyttet til boligen som selges.

Skaff deg finansieringsbevis før du går på visning. Budrunden kan ofte starte første arbeidsdag etter visningen. Da må finansieringsplanen din være i orden. Book et møte med bankrådgiveren din slik at du er klar til å by på drømmehuset.

Skaff deg en verdivurdering dersom du skal selge egen bolig. Kontakt en anerkjent og god megler og innhent en e-takst (verdivurdering). Salgsverdien på huset du skal selge vil innvirke på finansieringsbeviset du får i banken din.

Ta gjerne med en fagmann på visningen. Gå grundig gjennom boligen både innvendig og utvendig når du er på visning. Det er alltid smart å ta med seg en bygningsteknisk person.

Vær forberedt på budrunden. Før du legger inn bud, er det viktig at du setter en grense for hva du ønsker å bruke. Dette er ikke informasjon du deler med megler eller selger. Gjør deg opp noen tanker og vær enig om fremgangsmetode med den du eventuelt kjøper boligen sammen med. Bli enige om hvor mye dere byr.

Husk å informere bankrådgiveren din at du skal i budrunde. Eiendoms-megleren vil underveis i budrunden sjekke at finansieringen er i orden. Megler må derfor kunne kontakte din rådgiver i banken.

Ikke by på mer enn en bolig om gangen. Vinner du budrundene på flere boliger samtidig så er du faktisk pålagt å kjøpe de det gjelder. Det eksisterer ingen angrerett ved kjøp av fast eiendom. Dette er lovregulert.

Overtakelsestidspunkt er viktig. Det kan lønne seg å være fleksibel på overtakelsestidspunkt dersom det er mulig for deg.

Lykke til!

Besøk dialogeiendom.no
Dialog Eiendomsmegling eies 35,9 % av Sparebanken Øst.

Sparebanken Øst er en selveiende stiftelse med en egenkapital som består av en stor andel grunnfond. Gjennom mange år med god bankdrift, har dette grunnfondet blitt solide 2,4 milliarder kroner. Hvert år avsettes en del av avkastningen til allmennnyttige gaver. Siden 2016 har vi inngått treårige avtaler for å bidra til en mer forutsigbar fremtid.

I 2021 delte vi ut over 16 millioner kroner til lokale lag, foreninger og stiftelser. Formålet er å gjøre hverdagen for barn og unge litt bedre. Blant annet støttet vi de 11 største idrettslagene og fem teatergrupper i Drammen og Øvre Eiker kommune.

Vi lar oss stadig imponere over dugnadsånden og aktivitetsnivået disse midlene utløser! Her kan du se hva de selv sier om betydningen av gavene og støtten fra banken.

#østgirtilbake

Støtten til Mjøndalen Barne- og Ungdomsteater betyr at vi kan gi barn og unge en scene der de kan få vist fram talentene sine. – **Trine Beate Bye**, styreleder i Mjøndalen Barne- og ungdomsteater

Dere aner ikke hvor mye det betyr å ha en kapital og en forutsigbarhet som dette. Da kan vi virkelig lage magi med ungene. – **Tone Svenskerud**, styremedlem i Fiskum Barne og ungdomsteater

Nå kan vi senke skuldrene! Pengene kommer godt med til å dekke aktiviteter for våre unge medlemmer i klubben. – **Finn Mathisen**, nestleder og Kjell Bruknap, styreleder i Hokksund Idrettslag

Det gode samarbeidet med Sparebanken Øst og den økonomiske støtten vi mottar gjør at vi kan fortsette utviklingen av teateret vårt. – **Lars Gunnar Tennebø**, styreleder i Nedre Eiker Barne- og ungdomsteater

Jippi! Nå kan vi jobbe videre med hovedmålet vårt, nemlig: alle i Skiold skal få mulighet til å utfolde og utvikle seg, både sportslig og sosialt. – **Morten Backe**, daglig leder i Ski og ballklubben Skiold

Vi setter enormt stor pris på alle gaver, MEN å kunne sikre driften er veldig viktig for en klubb som drives slik som vår. – **Ola Ekeberg Apenes**, daglig leder i Drammens Ballklubb

Det at den lokale banken velger å være med oss på denne måten, betyr mye for oss. Banken har vært tydelige på at de ikke kun vil støtte toppfotballen. De er også medvirkende i alle våre samfunnsbyggende prosjekter, som Blått Hjerte, Blåtimen og Gatelaget. – **Rune Marthinsen**, markedsjef i Strømsgodset

Det tette samarbeidet med banken gjør det mulig for oss å tilby et godt og variert idrettstilbud samt fortsette å videreutvikle anlegget vårt. Med denne støtten når vi flere enn noen gang. – **Anette Hassel Solbakken**, styreleder i Vestfossen IF

Sparebanken Øst er en seriøs samfunnsaktør som bryr seg om lokalsamfunnet og det er partnere vi i Åssiden IF ønsker å ha med oss på laget. Enten det er fotball, håndball eller e-sport. – **Ørjan Dimmestøl**, daglig leder i Åssiden IF

Verken anlegget eller klubben ville vært der de er i dag uten denne samarbeidsavtalen og de ulike tilskuddene som banken har gitt. – **Erik Arve**, styreleder i IF Birkebeineren.

Støtten Konnerud IL får er et verdifullt tilskudd til våre grupper innen fotball, håndball, bandy, orientering, ski, sykkel og e-sport – **Kristin Ørmen Johnsen**, styreleder og **Karianne Hajum**, daglig leder Konnerud IL

De midlene Sparebanken Øst tilfører klubben i denne avtalen medfører at særgruppene kan gi barn og unge et bedre sportslig tilbud. – **Frode Engedal**, styreleder i Solberg Sportsklubb

Nå kan vi puste lettere og planlegge videre for enda mer aktivitet i anlegget vårt. En forutsigbarhet som er veldig viktig for alle oss som jobber frivillig. – **Tone Nordli**, styreleder i IF Eiker Kvikk

TUSEN TAKK for at Sparebanken Øst vil fortsette samarbeidet med Røren barne- og ungdomsteater. Nå kan vi satse genuint på kunstutfoldelse, samhold og inspirasjon til glede for skuespillere og publikum. – **Kristin J. Stærkeby**, styreleder i Røren Barne- og ungdomsteater

Det er vanskelig å se for seg MIFs utvikling uten å tenke på Sparebanken Øst. De bidrar stort til foreningen hvert eneste år. Dette er ganske avgjørende for at vi kan fortsette å lage gode aktiviteter til barn og unge i Mjøndalen Idrettsforening. – **Svein Erik Gevelt**, daglig leder i MIF

Denne nye avtalen betyr veldig mye for driften av Konnerud Barne- og ungdomsteater. Amatørteater er en superviktig fritidssysel for barn uansett kjønn og alder – uten å bli satt på benken. Noe som gir unger selvtilit og mestring. – **Endre Kirkhorn**, styreleder i Konnerud Barne- og ungdomsteater

Allmennnyttige gaver fra Sparebanken Øst gir penger i følgende kategorier:

- **Spire** – Støtte til lokale lag, foreninger og stiftelser som aktiviserer barn og unge
- **Sprang** – Stipendordning for unge idretts- og kulturtalenter
- **Spekter** – Undervisning i privatøkonomi for 10. klassinger
- **Minner** – Bevaring av bygninger og materiale

Søk Spire på oest.no/gaver innen 1. november

Brødrene Ole Andreas, Bjarre, Martin og Lars Fevang til tjeneste bak dagligvaredisken der alt startet.

Fevang AS eies av brødrene Ole Andreas, Bjarre, Martin og Lars Fevang. Hver av dem eier 25 %. Selskapet har kontor i Drammen og forvalter eiendommer til en totalverdi på over én milliard kroner i 2022.

Eneste eiendoms-selskap i Norge med egen pølsebod på kontoret

Fevang AS har vært en stødig byutvikler i Drammen og omegn gjennom flere tiår. De eldste husker dem som kjøpmenn eller kjøtthandlere, men i dag er firkløveret i familiebedriften deleiere i en rekke eiendomsprosjekter. Bli bedre kjent med Fevang AS.

Brødrene Ole Andreas, Bjarre, Lars og Martin Fevang vokste opp med foreldre og beste-foreldre som drev dagligvarebutikk på Solbergmoen i Nedre Eiker. Brødrene bygget opp to kjøttindustri bedrifter sammen med sin far. Overgangen fra kjøtt til eiendom har kommet mer naturlig enn det kan høres ut som.

VOKSTE OPP I BUTIKKEN

– Generasjonene før oss var jo kremmere. Vi ungene vokste opp i butikken. Vår far så tidlig muligheten for å leie ut disponible lokaler knyttet til dagligvareforretningen. Blant annet huset vi på Solbergmoen tannlege, fysioterapeut og frisør. Etter hvert har firmaet utvidet med flere eiendommer i porteføljen. Nå har vi beveget oss over i større, mer moderne eiendomsprosjekter - gjerne som deleiere, forklarer daglig leder Ole Andreas Fevang.

Og det er kanskje ikke så dumt. Buskerudbyens rapport om boligmarkedet i vår kommune viser nemlig et behov for 17000 nye leiligheter frem mot 2040.

– Det brukes vanvittig med penger på infrastruktur i og rundt Drammen. Boligprisene stiger, og prisene er omvendt proporsjonale med pendleravstanden inn til Oslo. Så jeg tror Drammen er et spennende marked fremover. Vi tror på Drammen, og vil være med på å rigge byen for 150 000 innbyggere, sier Martin Fevang.

Den største boligsatsningen for Fevang akkurat nå, er på Strømsø i Drammen:

100 NYE LEILIGHETER I “DESILITEREN”

Desiliteren er et byggeprosjekt hvor Nedre Buskerud Boligbyggelag (NBBO) og Fevang eier 50 % hver. Sammen skal de bygge ut kvartalet Tollbugata, Doktor Hansteins gate, Rydding-

gangen og Hesselbergs gate. To verneverdige bygg skal bestå og resten av kvartalet bygges ut. Her blir det 90-100 leiligheter som nærmeste nabo til Clarion Collection Hotel Tollboden.

– Dette er virkelig et spennende prosjekt, i byens eldste område! Etter planen skal de første kunne flytte inn i 2024-2025. I tillegg til splitter nye leiligheter får de et flott uteområde, sier Ole Andreas Fevang.

Hvor kommer navnet Desiliteren fra?

– Etter den lille bukta ved siden av Holmenbrua! Etter sigende pleide kajakkklubben å trene der i gamle dager, når det var for sterk strøm i elva.

PEN, GAMMEL HERMETIKK

Visste du at Fevang har innredet en del av kontorlokalene sine som en gammeldags kolonial med egen pølsebod? Hvis du er så heldig å få komme inn på besøk, vil du få et gjensyn med blant annet gamle brusflasker, hermetikk og renholdsprodukter som gjenspeiler store deler av 1900-tallets produktdesignhistorie. Mesteparten av varene er hentet fra Fevangs eget lager.

– Av og til er det fint å se seg i bakspeilet og se hvor man kommer fra, sier Lars Fevang. Vi har vært i kontinuerlig virksomhet i 96 år, og driftes i dag av tredje generasjon. Vi har hatt et kundesforhold til Sparebanken Øst siden 1930-tallet. Den gangen het banken Eiker Sparebank.

Hvordan er forholdet deres til banken?

– De har vært med oss på overgangen til eiendomsbransjen de siste 15 årene, og det har vært god kontakt. Vi opplever et gjensidig tillitsforhold og god kontakt med våre kontaktpersoner i banken.

EN GOD FØLELSE

Familien Fevang er opptatt av at selskapet skal ha en sosial profil, og av å gi tilbake til dem rundt seg. De forteller at 1-2 millioner går til gode formål hvert år. De er kjent for å støtte Gatelaget til Strømsgodset, Kirkens Bymisjon, Evas Matkasse, Filadelfiakirken, Rett Fram Opplevelser, Open Heart, Solberg Bandy og en rekke andre.

– Hvis vi kan være med på å hindre at noen faller utenfor, har vi gjort noe bra. Vi vil gjerne være med å bidra til fellesskapet, sier Martin.

Hva med den gode følelsen på kontoret? Hvordan er det å jobbe med alle søsknene sine?

– Vi er flinke til å akseptere at hver av oss er forskjellige, sier Lars. Alle har vetorett for å sikre at vi er ombord på prosjektene vi velger å investere tid og penger i.

På fritiden da?

– Det hender titt og ofte at vi ses på fritiden også, for eksempel på ferier, hytteturer og jakt, forteller Bjarre.

Storfamilien er blitt for stor til å samle alle rundt middagsbordet til jul, men det er likevel ingen tvil om at dette er en sammensveiset familie. Og sannsynligvis smitter noe av den gode følelsen over på businessen.

– Vi vil gjerne bidra mye mer til positiv utvikling i og rundt Drammen. Enda lettere blir det hvis det blir mer fart i plan- og byggesaksavdelingen! avslutter Ole Andreas. ■

Husk at vi er her for deg - bruk oss!

Har du tenkt på at det å ta en årlig rådgivningstime hos banken, er litt som å ta en årlig service på bilen?

– Det er jo dette som er unikt for oss, sier Kristian Haaland, leder for personmarked i Sparebanken Øst. Han snakker om de 30 bank-filialene på sentrale Østlandet, hvor det tilbys noe så sjeldent som proff økonomirådgivning ansikt til ansikt.

I mai i år åpnet nemlig kontor nummer 30, i Slemmestad. Hva er grunnen til at banken tilbyr enda mer personlig rådgivning i en tid hvor det er mer vanlig å tenke at alt kan gjøres på nettet?

EN GOD STØTTE HVIS LIVET BLIR USIKKERT

– Slik samfunnet er nå, med mye usikkerhet, vil vi tilby et sted hvor folk faktisk kan komme inn og snakke med en rådgiver om økonomien sin. Enten du er urolig, eller du har store drømmer, sier Haaland. Vi ser at nye kunder blir positivt overrasket over responstiden vår, og at de setter pris på at vi tilpasser oss; Trenger du en time etter kontortid, får du det.

UNGDOMMEN STRØMMER TIL

Er det ikke litt gammeldags å tenke at kunder er opptatt av fysiske kontorer?

– Faktisk opplever vi at det er omvendt! Spesielt de yngste, som for eksempel ikke har kjøpt bolig før, vil gjerne komme inn og møte et menneske som kan vise dem hvordan ting fungerer.

Det gir mening, at de fleste oppsøker banken når det skjer store ting i livet.

– Absolutt! Vi følger jo kundene gjennom alle slags hendelser, fra familieøkning og hyttekjøp til håndtering av dødsbo. Det er viktig for oss å bruke kunnskapen vår slik at du får best mulige råd. Vi vil rett og slett planlegge sammen med deg og sikre deg et best mulig liv økonomisk sett.

TA EN ÅRLIG SJEKK

Hvor ofte vil du anbefale å ta et møte med rådgiveren?

– Én ting er jo møter i forbindelse med konkrete planer eller hendelser - for eksempel boligkjøp. Men det er også smart å ta en årlig sjekk på hvordan det står til, tipser Haaland.

Haaland bruker en god del tid på rekruttering og jobbintervjuer. Det er nemlig stadig behov for flere flinke rådgivere - aller helst med lokal tilknytning.

– En skikkelig dyktig rådgiver som kjenner deg og lokalområdet, er gull verdt!

HAALANDS 3 TIPS: Slik forbereder du deg til møte med rådgiver i banken:

- 1 Ta kontakt på forhånd og gjør en avtale. Da får også rådgiveren din forberedt seg.
- 2 Gi rådgiveren samtykke til å hente ut opplysningene dine før du kommer. Har du for eksempel lån andre steder, ta det med. Da får dere begge full oversikt.
- 3 Tenk gjennom hva planene dine er fremover. Er det noe du drømmer om, eller noe du er bekymret for? Når vi vet hva du er opptatt av, kan vi lage en best mulig plan videre sammen med deg!

Kraft til å bære oss inn i fremtiden

Visste du at Sparebanken Øst reiser rundt på skolene og gir timer i privatøkonomi til 16-åringene? Det er bare ett av mange bærekraftiltak. Bærekraft har kommet for å bli, og vi velger å se på det som en mulighet til å bygge fremtiden.

Sparebanken Øst har valgt seg ut fire av FNs bærekraftsmål:

- God utdanning
- Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Stoppe klimaendringene
- Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner

– Hvert av disse målene jobber vi konkret med, sier bankens bærekraftsansvarlig, Elisabeth Prytz. Hun begynte i jobben i mai 2022. Tidligere har hun vært avdelingsbanksjef for Sparebanken Østs kontorer i Vestfold.

BÆREKRAFT ER FREMTIDEN

Hva gjorde at du ville jobbe med bærekraft?

– Dette er fremtiden! Her er det ikke slik at vi kan “gjøre det samme som i fjor” - feltet utvikler seg hele tiden. Alt er nytt og spennende. Det appellerer til meg.

Bærekraftsspørsmålene dukker opp i alle avdelingene, og Prytz jobber derfor med alt fra finans til HR, produktutvikling og kundeområdet.

Hvilke grønne produkter har dere i banken?

– Vi har allerede lansert grønt boliglån, grønt førstehjemsloan og grønt billån. Og det er mye mer på gang.

Hva da?

– For eksempel har vi mål om å lage gode produkter for dem med eldre boliger. Som mange vet, krever grønt boliglån at du har oppfylt strenge miljøkrav på boligen, som eksempelvis Svanemerket. Det kan være vanskelig å få til på et 60-tallshus! Derfor ønsker vi å tilby en type rehabiliteringslån slik at flere får installert varmepumpe eller etterisolert huset sitt. Det mest bærekraftige huset er tross alt det huset du har.

BÆREKRAFTSMÅL 4: GOD UTDANNING

Hva gjør dere innenfor FNs bærekraftsmål om god utdanning?

– Vi sprer økonomikunnskap og deler av vår kompetanse. Selvsagt til kunder, men også til ungdom. Gjennom skoleprosjektet vårt besøker

vi 1500 tiendeklassinger i nærområdet hvert år, og gir dem timer i privatøkonomi. Det er mange som har behov for kunnskap, og elevene gir tilbakemelding på at de synes disse timene er kjempebra.

BÆREKRAFTSMÅL 8: ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

Når en bedrift kommer til banken for å finansiere et prosjekt, er det viktig å vite at de ikke driver med noe som kan medføre risiko, enten risikoen handler om bærekraft eller økonomi.

– Ofte går disse hånd i hånd. Ta for eksempel sosial dumping. Hvis en bedrift blir tatt for å drive med dette, får det en hel rekke med konsekvenser: negativt omdømme, risiko for sanksjoner og økt sannsynlighet for konkurs.

Dette gjør at banken vurderer din bærekraftsrisiko på linje med kredittrisiko. Som kunde må du venne deg til at banken stiller flere spørsmål enn tidligere, og at kravene skjerpes.

Blir det mye ekstraarbeid på dere i banken?

– Litt ekstra arbeid blir det. Men vi er opptatt av å gjøre dette skikkelig, både for banken og for kundens del. Hvis man ser alle dagens krav til kredittprosessen under ett, inkludert antihvitvask, midlenes opprinnelse og bærekraft, er det nå en mye mer omstendelig jobb å gjennomgå en lånesøknad, mens man i tidligere år kunne gjøre det kjappere. Det er nok litt uvant for kundene dersom det er noen år siden sist de søkte lån.

Prytz er opptatt av å se mulighetene som ligger i den økende interessen for bærekraftig business.

– Rådgiverne våre kan sitte sammen med kunden og stille de gode spørsmålene: Hvor skal virksomheten være om fem år? Må noe endre seg for å få det til?

BÆREKRAFTSMÅL 13: STOPPE KLIMAENDRINGENE

En bank kan ikke stoppe klimaendringene alene, men Sparebanken Øst jobber på flere måter direkte med dette.

– En ting er det vi gjør internt med våre egne bygg. Men vi arbeider også mye med klimarisikokartlegging overfor kunder. I tillegg har vi tatt standpunkt til hvilke næringer vi ikke ønsker å finansiere fordi de påvirker miljø negativt.

BÆREKRAFTSMÅL 16: FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNDERENDE INSTITUSJONER

– Vi har også en viktig etisk rolle. Temaer som skatteunndragelse, korrupsjon, hvitvasking og terrorfinansiering er noe vi jobber mye med, forteller Prytz.

Banken har et etikutvalg som legger retningslinjer for bankens ansatte. I tillegg kommer åpenhetsloven som gir økte rapporteringskrav.

– Vi skal ha kontroll på ikke bare kunder og oss selv, men også leverandørene våre og deres underleverandører. Det omhandler alt fra hvordan de behandler sine ansatte, til hvordan de produserer varer.

Det virker som mye å holde styr på?

– Ja, så da er det viktig å ha gode systemer og oppfølgingsverktøy.

Hvordan er denne jobben, får du følelsen av at dere jobber mot noe som ikke er fullt ut mulig å løse?

– Dette er veldig kjekt å jobbe med. Bærekraft er et utømmelig tema, men det byr også på mange spennende muligheter. Jeg er opptatt av at dette ikke handler om miljøvern, men om å ta vare på det vi har og få det til å holde lenge. Målet er jo å hjelpe mennesker og bedrifter til å ta beslutninger som gjør at de kan drive på videre fremover, avslutter en positiv Prytz. ■

SPAREBANKEN ØST PRESENTERER:

JULEKONSERT MED KNUT ANDERS SØRUM

Sparebanken Øst har gleden av å invitere til gratis julekonsert med «Stjernekamp»-vinner, Knut Anders Sørum. Du vil få høre noen av de aller vakreste julesangene som er skrevet, både fra Prøysen, salmeboka og nyere tider. I tillegg vil Sørum også ha med sine egne julesanger.

Datoer for konsertene:

Mandag 28. november:

kl. 18:00 og 20:30
Nedre Eiker kirke

Tirsdag 29. november

kl. 18:00 og 20:30
Vestfossen kirke

Onsdag 30. november

kl. 18:00 og 20:30
Strømsø kirke

Torsdag 1. desember

kl. 18:00 og 20:30
Røyken kirke

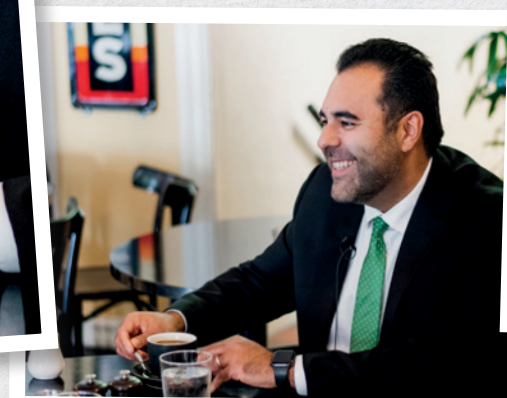
Julekonsert med Knut Anders Sørum er en gave fra Sparebanken Øst. Billettene er gratis og tilgjengelig for alle som er interesserte, men vi har begrenset antall plasser. Billettene legges ut på www.oest.no 15. november og det er førstemann til mølla. Vi tar forbehold om endringer i programmet.

Portrettet: Masud Gharahkhani

Demokrati i hjertet

Hvis du ser en blid type trave oppover mot Spiralen i Drammen tidlig en søndag morgen, og du kan ane låta “Simply the best” fra hodetelefonene hans, er det kanskje stortingspresident Masud Gharahkhani som er ute og kobler av i naturen.

– Ikke vær redd for å prøve ut ting! Gjør noe du trives med.

Det er høst og ettermiddag. Vi befinner oss på Café Picasso i Drammen sentrum. Stortingspresidenten kommer rett fra jobb på Stortinget, og skal snart hjem til kone og barn på Åssiden. Han er opplagt og smilende. Man får en fornemmelse av at dette er et menneske som er intenst tilstede i øyeblikket.

Vi håndhilser høflig. Kopper med svart kaffe blir plassert på bordet i den franskinspirerte kafeen. Vi setter oss ned og puster ut.

TURGÅER

Det er travle dager?

Hva gjør du når du ikke er på jobb?

Jeg prøver å få med meg fotballkamper og treninger med sønnen min. Søndagsmiddagen med storfamilien er høyt prioritert. Det er viktig å verne om tiden med familien, spesielt når man har barn. Utover det er jeg glad i å stå opp tidlig i helgene og gå tur med musikk på ørene – enten opp til Spiralen, eller til Tverken hvis jeg har god tid. Drammensmarka er fantastisk.

Hva slags musikk liker du?

– Jeg er fan av Tina Turner! Hennes musikk gir meg et ekstra “kick” på morgenen. Ellers lytter jeg gjerne til klassisk musikk.

MASUD FRA KOPPERUDSVINGEN

Masud Gharahkhani ble født i Teheran i Iran i 1982. Fem år senere flyttet familien til Skotselv i Øvre Eiker.

– Det var et godt sted å vokse opp, sier Gharahkhani. Jeg spilte fotball i Bakke IF og hang med venner i Misjonskirka. Fikk lov å være meg, og ble bare kjent som Masud fra Kopperudsvingen. Vi ble tatt imot av det Gro Harlem Brundtland ville kalt “den gode nabokjerringa”. I mitt tilfelle het hun Pia, og hun ble som en bonusbestemor for meg. Pia inviterte familien min hjem til julefeiring, selv om vi var muslimer.

Masud har tilsynelatende alltid trivdes i Drammensområdet. Som ung voksen fikk han sitt første boliglån og kjøpte seg leilighet i Hokksund. Senere flyttet han til Drammen.

Klubben i hans hjerte er selvfølgelig Strømsgodset.

Hvordan endte du opp i politikken?

Vendepunktet kom da jeg gikk på Rosthaug videregående skole. De skulle legge ned noen linjer, og jeg var uenig. Jeg skrev leserinnlegg til lokalavisen og stilte opp i fylkeshuset for å kjempe for at linjetilbudene skulle beholdes. Og så fikk jeg gjennomslag! Den følelsen gjorde nok noe med meg, jeg fikk bekreftelsen på at demokrati virker. Og siden har demokrati blitt en av mine hjertesaker.

Unge Gharahkhani meldte seg inn i AUF og viste seg å være et politisk talent. Han kom inn på Stortinget i 2017, og i 2021 ble han stortingspresident.

FRIVILLIGHETEN

I dagens politiske klima med krig, klimatrusler, renteøkning og folks dilemma mellom å betale strømregningen eller kjøpe mat... Hvordan er det å lede Stortinget?

– Det er krevende. Jeg ble kastet ut i det, og hadde aldri drømt om å få denne jobben. Jeg kunne fint ha fylt sju dager i uken, det er mye å ta tak i. Samtidig får jeg rom til å sette ting på dagsorden. Det er en gave å kunne reise rundt, møte mennesker og få prate om saker jeg brenner for!

Gharahkhani snakker varmt om frivilligheten. Om hvor viktig det er at vi tar vare på barn og unge, og at det er et fritidstilbud til alle – uavhengig av familiens økonomi.

– Noe av det fineste jeg hører, er historier om unge som gjennom tilbudene i lag og foreninger har fått en rik oppvekst selv om ting kanskje har vært vanskelig hjemme.

STORE KONTRASTER

Med snart ett års fartstid i en av landets viktigste jobber - hva har vært annerledes enn du trodde?

– Tiden vi er i, med alle krisene og utfordringene det innebærer. Dette er en jobb med

store opplevelser og voldsomme kontraster. Jeg besøkte Kiev i Ukraina på vegne av Norge, sammen med utenriksministeren. Det var sterkt å se bombede tettsteder og massegraver. På den andre siden har jeg også mange hyggelige oppgaver. For eksempel å få ta imot Ingrid Alexandra, Norges første kvinnelige statsoverhode.

Hvordan er en vanlig dag på jobb for stortingspresidenten?

Det finnes egentlig ingen vanlige dager. Men det handler jo om å holde hjulene i gang i demokratiet vårt. Blant annet gjennom møter i presidentskapet. Demokrati er ikke noe vi skal ta for gitt! Den store forskjellen på oljenasjonene Iran og Norge, er at Norge er et demokrati med pressfrihet og ytringsfrihet. Det er derfor landet vårt er så rikt.

GJØR TING DU TRIVES MED!

Før politikken ble en fulltidsjobb, var Masud radiograf. Han har jobbet ved sykehusene i Rjukan og Kongsberg.

Hvorfor valgte du akkurat den utdannelsen?

Jeg likte kombinasjonen av sykepleie og teknologi. Det har alltid vært viktig for meg å jobbe med mennesker på en eller annen måte.

Har du noen tips til dagens unge som skal velge seg en retning i livet?

– Ikke vær redd for å prøve ut ting! Gjør noe du trives med.

Det kan se ut til at Gharahkhani har fulgt sitt eget råd. I oktober kommer han ut med egen bok – enda et prosjekt født av glødende interesse og overskudd. Boka heter Norge i mitt hjerte. Man kan jo gjette på at den handler om oppvekst, frivillighet og demokrati. Masuds hjertesaker.

Kaffekoppene er tomte, en varm høstsol skinner på skrå inn vinduene. Arbeidsdagen er over og stortingspresidenten vender hjemover, til det viktigste i livet. ■

bankID

Hva er forskjellen på BankID, kodebrikke, BankID på mobil og BankID-app?

Ta det med ro, det er lov å være litt forvirret – det er du ikke alene om å være.

Svært mange av henvendelsene vi får til kundesenteret vårt, dreier seg om BankID. Så nå vil vi forsøke å klargjøre hva som er hva og hvorfor du bør laste ned, aktivere og begynne å bruke BankID-app.

HVA ER BankID?

BankID er din digitale legitimasjon, på lik linje som pass er din fysiske. Den brukes til å bekrefte hvem du er elektronisk.

For å bekrefte hvem du er, må du logge inn med BankID. Det kan du gjøre på to måter og bruke samme personlige passord på begge.

- Ved hjelp av kodebrikke.
- Ved hjelp av BankID-appen

KODEBRIKKE

Kodebrikken er en fysisk gjenstand som genererer engangskoder. Den er et sikkerhetsselement som sammen med fødselsnummer, engangskoden og et personlig passord gir deg tilgang til å bruke BankID.

Kodebrikken må oppbevares på et trygt sted. Ikke kast den selv om du aktiverer BankID-appen, du kan nemlig trenge den hvis du f.eks. mister telefonen din.

BankID-APP

BankID-app lar deg bruke din BankID ved innlogging eller elektronisk signering på mobiltelefon. Dette er en enkel og sikker måte å legitimere deg på ved bruk av digitale tjenester.

BankID PÅ MOBIL

BankID på mobil har vært et alternativ til innlogging ved hjelp av BankID med kodebrikke. BankID på mobil fases nå ut og erstattes med BankID-app.

Har du ikke lastet ned BankID-appen ennå? Gjør det i dag! Steg for steg-oppskrift finner du på oest.no/bankid

Slik brukes bankID-appen:

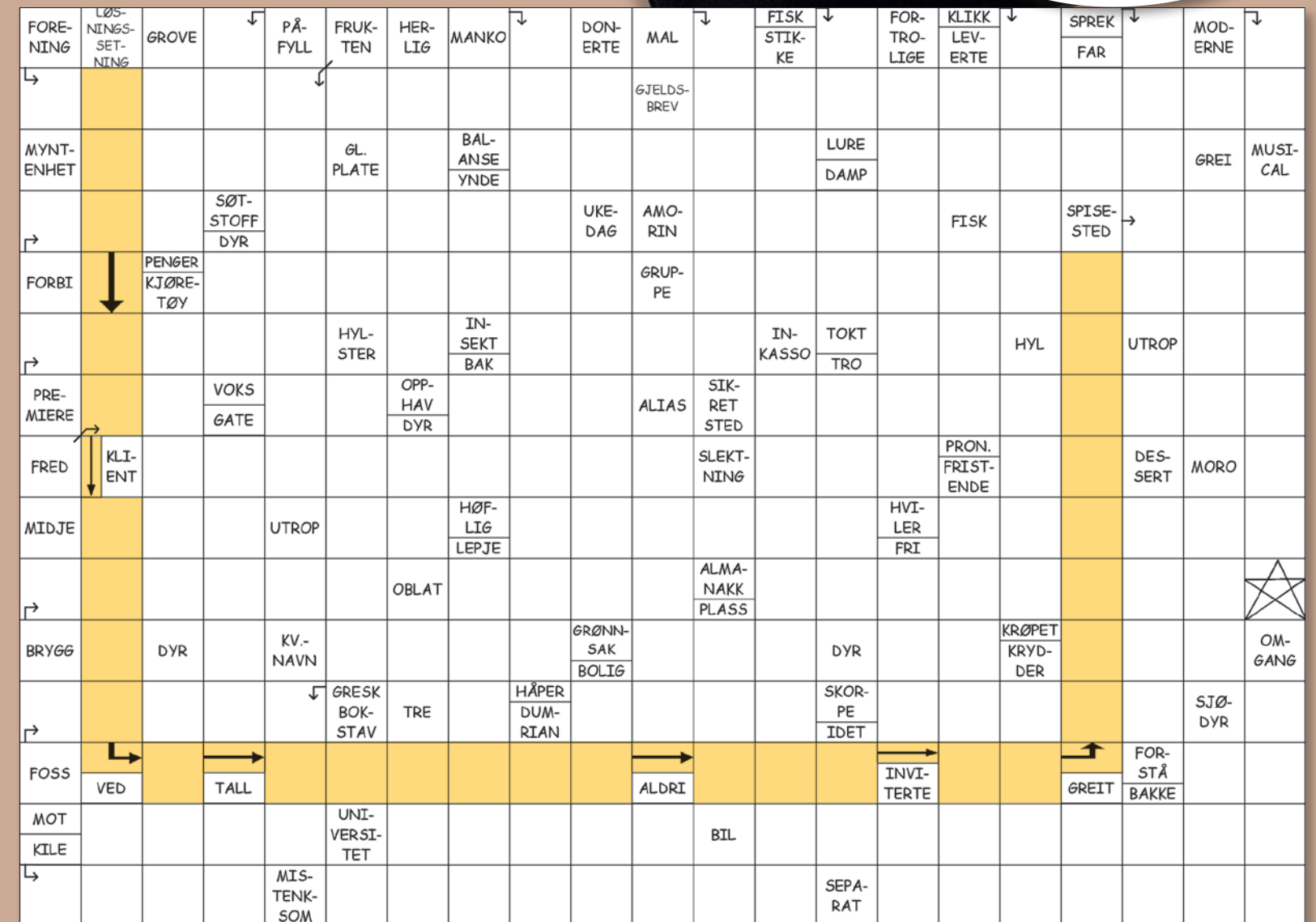
- Velg innloggingsmetode BankID
- Tast inn fødselsnummer
- Bekreft varsel fra appen: «Ja, det er meg»
- Gå tilbake til innloggingssiden og tast inn passordet ditt

Velg innloggingsmetode

Løs & vinn gavekort

Løsningen er teksten i det gule feltet. Send oss løsningen innen 20. november på oest.no/aktuelt. Du kan også bruke kupongen nedenfor. Porto er allerede betalt.

2 heldige
vinnere får gavekort på
kr 500,-

Løs & vinn gavekort!

Fyll ut kupongen, klipp ut og send den til oss innen 20. november. Porto er betalt.

Løsningsord:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Telefon:.....

E-post:.....

Sparebanken Øst
Svarsending 6120
0095 Oslo

**SPAREBANKEN
ØST**

Den personlige banken i ditt lokalmiljø!

 facebook.com/sparebanken

 instagram.com/sparebankenoest

 www.oest.no